UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV
Rolf Åkerstedt, brandförsvaret.

HÄNDELSEFÖRLOPP
Natten till x-dagen kl. 02:00 den xx-xx-xx så får brandförsvaret larm om brand i sommarstuga i A-by i A kommun. Vid framkomst för brandförsvaret visade det sig att flera sommarstugor i området stod i brand, samtliga utom ett var i stort sett övertända och bevakning av kringliggande friggebodar och mindre uthus blev objekten att skydda mot brandspridning. Sammanlagt var det 6 st stugor i A-by som brann denna natt. Stugorna låg på samma väg och avståndet från den första till den längst bort var ca 500 meter. Samtliga stugor som brann var obebodda vid tidpunkten. Vissa stugor på vägen var bebodda men dessa hade den som anlagt bränderna lämnat och tydligen koncentrerat sig på de obebodda. En av stugorna som var den nyaste (ca 30 år yngre än de andra) hade klarat sig tämligen bra, här sattes rökdykare in från X station och man kunde släcka ned så pass att byggnaden stod kvar med fyra väggar.

Samma natt inkom larm om att det var brand i flera sommarstugor i B-stadtrakten. Dessa stugor som var två till antalet låg i B-by vid orten B och var belägna ca 100 meter ifrån varandra. B-stads räddningstjänst kunde bara konstatera att det var skorstensstockar kvar av dessa stugor och det var samma inriktning som på de övertända husen i A-by. Senare under förmiddagen visade det sig att en till sommarstuga hade brunnit under natten. På förmiddagen var det dags igen med en sommarstuga i området B1 i B-stad samt en stuga vid området B2, också detta i B-stad. Samma sak här med helt övertända hus vid framkomst och det var begränsning som gällde för brandförsvaret.

Fjorton dagar senare kl: 00:23 på natten mot x-dagen den yy-yy-yy var det dags igen med två hus som var satta i brand i A-by. Denna gång hade vaksamma grannar hört en brandvarnare som gjorde att det gick ut för att kontrollera vad som var på gång. Då upptäckte de att det brann i två hus på samma gata som på Tisdagen för fjorton dagar sedan. De lyckades släcka branden i det ena huset samt begränsa branden i det andra då räddningstjänsten anlände och kunde begränsa skadorna. Här fann man nu tydliga spår av brännbar vätska som polisens tekniker sedan kunde analysera. Även denna natt inkom ett larm i B-stad vid område B3 om en sommarstuga som brann. Även denna gång var den så var den övertänd när räddningstjänsten anlände. Under denna natt hade ett torp i C-by satts i brand men det upptäcktes först ett dygn senare när en joggare var ute och sprang. Det som brann var i vegetationen runt stugan vilket var en sekundärbrand efter torpbranden.

UNDERSÖKNING
Undersökning har gjorts tillsammans med Länskriminalens tekniska rotel i X-stad. Vid första brandtillfället var det ett hus som hade klarat sig med yttre brandskador samt inre rök-sotskador. Alla övriga som var fem till antalet var nedbrunna med en skorstensstock som enda uppstickare i askhögarna. Vittnen hade sett att det brann på verandan på ett hus innan branden gick in i huset. Även det hus som klarat sig bäst visar spår på verandan i form av stark kolning just vid ytterdörrpartiet. Ytterväggarna vid ingångssidan var bortbrända men innerväggarna som var av gips var fortfarande intakta. En brandmän hade observerat en fönsterruta med ett runt hål i vid släckningsarbetet. Det huset var det som låg närmast infarten till området. Hålet var beläget mot skogssidan. Polisen säkrade spår i form av däcksavtryck som man senare har matchat ihop med förövarens bil.

Vid andra brandtillfället i A-by så hann folk inom området att släcka det som brann i stugorna som var två till antalet. Det var tack vare att den ena av stugorna var utrustad med brandvarnare som gjorde att stugorna kunde räddas. Det pipande ljudet drog till sig folks uppmärksamhet. Den ena stugan av dom två lyckades man släcka helt emedan den andre höll man elden nere i tills brandförsvaret kom och släckte av huset. Här visade det sig att någon hällt ut vätska i form av typ lysfotogen och sedan satt eld på densamma. Vid undersökningen dagen efter fanns fortfarande vätska kvar i husen som kunde skickas på analys hos SKL (Statens kriminaltekniska laboratorium) i Linköping. Även ett hus i C-by ca 3 mil därifrån hade brunnit samma natt, huset var dock nedbrunnet till grunden och det fanns inget som påvisade något som kunde vara brännbar vätska här. Även denna natt följdes mönstret med att sätta eld på en sommarstuga i B-stad. Denna stuga brann ned till grunden.

En fullständig rapport om undersökningarna är skriven av Tekniska roteln i X-stad och där redovisas den tekniska bevisningen i detalj. Undersökningen av stugorna i B-stad har gjorts av länets tekniker och redovisas inte här.

HÄKTNING

Den zz-zz-zz stoppas förövaren i sin bil vid en rutinkontroll i X-by i X-stad. Där registreras att han har bultsax, bågfil en grön dunk i bilen, man vet ej att det är den misstänkte vid detta tillfälle. Den åå-åå-åå stoppas han i en bil av märket X i området kring A-stad. Han tas in på polisstation för ett kortare förhör och släpps sedan mot kvällen. I förhöret framkom att han hade sin bil på service på märkesverkstaden för detta märke vilken kontrollerades och jämfördes med de däcksavtryck man hade tagit. De matchade så man beslöt att anhålla honom den ää-ää-ää. Polisen beslagtog bilen samt gjorde en husrannsakan hos mannen, inget av intresse för utredningen framkom vid husrannsakan. Nu tar kriminalpolisen över och börjar förhöra mannen som vid konfrontation med bevisen erkänner samtliga 19 bränder. Han berättar i detalj hur varje brand har gått till och har ett starkt minne för detaljer. Med alla erkännanden och fodringar inkomna från målsägare (de som stämmer mannen) så hålls en rättegång som började den aa-aa-aa.

RÄTTEGÅNG

Åklagaren går igenom varje stuga för sig och berättar om vilka skadestånd de olika innehavarna ställer. Det är sammanlagt 19 bränder det gäller. Värdet blir i snitt ca 1 miljon kronor per brunnen stuga som krävs i skadestånd, lösöre, återuppbyggnad samt ärekränkning. Åklagaren berättar även om de bevis som finns i form av dunkar som beslagtagits samt de beslagtagna verktygen som kunde bindas till mannen. Åklagaren redovisar hur varje brand har gått till i en ganska detaljerad beskrivning med inslag av hur inbrotten först gått till samt hur vätska lagts ut och sedan tänts på. Vidare beskrivs vilka bommar som var uppbrutna och verktygen som har bundits till de bommarna. Bevis i form av redovisning från SKL (Statens kriminaltekniska laboratorium) som påvisar att det var en brännbar vätska typ fotogen som har använts läggs också fram av åklagaren. Åklagaren har även den tekniska undersökningen som påvisar bevis i form av däcksavtryck, avtryck från verktyg och liknande tekniska detaljer som stöd för sitt åtal. Åklagaren redovisar i stort också att den åtalade i förhör har erkänt alla dåden. Ett förhör vidtar sedan med den åtalade där åklagaren ber honom berätta vad han har gjort, åklagaren ställer också frågor under tiden som den åtalade berättar hur det hela har gått till.

Den åtalade sa att han hade blivit mobbad i skolan men trivdes bra där han bodde i A-by. Han var uppvuxen i A-by sommarstugeområde under somrarna sedan han var 4 år gammal och bodde där tills han var omkring 15 år. Den åtalade fortsätter med att berätta att han hade hört på nyheterna i början på juli i år att det hittats ryssgravar i Q-stad. Det var då enligt den åtalade som han minns att han en gång i tiden som barn blev erbjuden att köpa en

rysk docka av en flicka, han ansåg att detta var misstänkt. Han kopplade då ihop ryssgravarna med den händelsen och det blev den utlösande faktorn till att han började bränna ned 19 sommarstugor.. Han for till Q-stad och gjorde ett inbrott i en stuga på en plats vars namn kan ge associationer till Ryssland. Det var den bb-bb-bb. Han fann i stugan en moraklocka som på något sätt kopplades ihop med en moster, i garaget fanns även en bil som var av modell Z som han kopplade ihop med en man som varit elak mot honom som barn, därav skulle stugan brännas ned. Det fanns inga kopplingar till dom som bodde i området. Han åkte in till Q-stad och tankade diesel i en plastdunk och åkte sen ut till stugan igen och hällde ut dieseln och tände på. Några dagar senare for han förbi stugan för att se på resultatet. Åklagaren frågade om han kände något särskilt när han hade anlagt branden, svaret var att han inte kände något speciellt.

Nästa stuga var stugan D. Datumet var den cc-cc-cc. Motivet här bestod i att han som 14-åring varit där med en jämnårig kamrat för att fiska. När dom var framme vid en sjö som låg där hoppade en fisk i vattnet enligt den åtalade (en stor fisk). De hittade även ett nät som han tyckte var misstänkt. Det var en fiskodling dom hade kommit till och det nappade bra där. Dom började bråka om kastspöna och bytte med varandra, han var inte nöjd med det dom hade gjort där och misstänkte att folk i trakten pratat bakom ryggen på honom. Han gick fönstervägen in i stugan D plus att han samtidigt anlade brand i stugan som kallas för stuga E där han tyckte att det var skumma gardiner som hängde som en slöja vid dörren. Stuga E brann ned men stuga D klarade sig p.g.a. att han hällt dieseln på ett vedträ som inte riktigt hade tagit sig. Husen vid D-by som hette stuga F och G drabbades den dd-dd-dd. Här var motiven att han varit där 19xx för att plocka svamp och hört en kvinna skrika ett mansnamn som han kopplade ihop med någon som varit dum mot honom. Han var där en vecka senare och träffade en jägare och han misstänkte att han passade på honom. Han kom åter till detta ställe 19yy och då var det någon som sköt nere vid sjön och han trodde även nu att det var någon som bevakade honom. Den ee-ee-ee så begav han sig hit och förberedde för att elda ned husen. Han gjorde inbrott och hällde ut diesel. 1 dygn senare kom han tillbaka och tände på. Husen hade varit nära där han plockat svamp och därför brände han ned just dessa hus, inte här heller fanns det någon koppling till dom boende.

Den ff-ff-ff åkte han ut till E-by och på väg dit tankade han upp en ny dunk med diesel. Här sågade han en bom på vägen så att det skulle vara lätt att åka in när han sedan skulle återvända för att tända på. Här fann han en fisk utskuren i trä som han kopplade ihop med en annan stuga som hade haft samma typ av träskulptur. Han hällde ut 5 liter diesel som han nu hade kommit på var en lämplig dos och han ansåg att det inte behövdes mer än så. Han tyckte att han slösat lite när han använt 23 liter på de första huset. Han åker nu också tillbaka till B2 som förra gången självslocknade för att nu göra det ordentligt. Han säger att han denna gång sågade sig in genom dörren och inte som förra gången använde det fönster han slog sönder. Åklagaren frågar då varför han inte använde samma väg och får som svar att det brinner bättre om det blir korsdrag i stugan. När allt är förberett där för att antändas ger han sig av mot A-by, klockan är nu ca 23:30. Motivet här är att folk pratat bakom ryggen på honom och att han blev mobbad av killen i skolan som viftat med händerna. Han börjar med huset som ligger vid grindarna där man kör in i området. Han tar sig in i huset med borrmaskin och kofot genom dörren. Han häller ut diesel i stugan och ska sedan gå vidare för att förbereda nästa då han upptäcker att dieseln är slut. Han far nu in till F-stad och tankar i ny diesel och åker sedan ut för att fortsätta och göra inbrott samt hälla ut diesel i samtliga 6 stugor som antänds denna natt. Han börjar sedan att tända på i den stugan som ligger längst nere mot sjön och går sedan från stuga till stuga och antänder samtliga för att sedan ta sin bil som fanns parkerad på en biväg vid första stugan och åka ned mot E-by och antända dessa båda stugor. Han fortsätter sedan att berätta i samma stil om de övriga husen. Den åtalade avslutar sin berättelse med att han hade planer på att bränna ned sin gamla skola (en större mellanstadieskola i X-stad) Han hade

även funderat på att bränna ned sin gamla arbetsplats vilken han hade slutat sin anställning på vid midsommar ett trävarubolag i X-stad).

Motiven är mycket luddiga och kopplingar till stugor och de han anser varit dumma mot honom är svåra att skönja. I stort sett anser han att folk pratar bakom hans rygg och att många håller span på honom. En hel dag togs i anspråk till att gå igenom dessa delar varvid rättegången avslutades för dagen för att fortsätta dag 2 med att de drabbade hade chansen att uttala sig hur de har känt av situationen. Jag var själv inte där dag 2 men fick höra av en gammal bekant brandman som nu gått i pension att det varit 3 målsägare som hade yttrat sig i hur de upplevt skräck och oro under tiden som händelsen har pågått.

ÅKLAGARENS SLUTPLÄDERING

Det behövdes sedan ytterligare en dag om än bara ca 2 timmar att användas till slutplädering. Åklagaren ställde det utan rimliga tvivel att den person som satt i anklagarbåset var den skyldige. Dels genom att han själv har erkänt alla bränder samt att han i detalj kunnat precisera hur husen har sett ut inuti. Även hur han sågat bommar och slagit fönster har kunnat kopplas ihop med mannen. Åklagaren ansåg att det brott som finns i botten för samtliga bränder bör vara mordbrand, sammantaget så yrkar åklagaren dock på att det ska vara grov mordbrand som är gällande tack vare att sammantaget alla stugor blir betydande belopp som här styr gränsen som delar grov eller enbart mordbrand. Även motivet som var hämnd med den betydelsen att det hela är planerat pekar på att grov mordbrand är det som ska gälla. Straffet för grov mordbrand är 6-10 år upp till livstid, åklagaren ansåg att 8 år vore ett rimligt straff.

Med tanke på att mannen genomgått en rättpsykisk undersökning och där befunnits ej frisk så menar åklagaren att fängelsestraff inte är aktuellt utan den anklagade skall överlämnas för vård med särskild utskrivningsrätt. Det innebär att länsrätten tar beslut om mannen skall friges, det räcker alltså inte med att en läkare friskförklarar mannen. Vidare så yrkar åklagaren på att han skall dömas för hemfridsbrott samt skadegörelse för att målsägarna skall kunna få ut kränkningsersättning. För att påvisa att rätten skall döma i de som yrkas så påvisar åklagaren en del andra rättsfall som pekar på att ersättning har utdömts och på vilka grunder det skett, han påvisar också fall där ersättning inte utbetalas och jämför här detta falls likheter med de som fick ersättning. Åklagaren menar på att ersättningen till alla målsägare skall vara 25000 kronor för kränkning. Han påvisar också felaktigheten i att sänka ersättningar för förlorad egendom som advokaten velat sänka med upp till 40 %. Åklagaren yrkar på att målsägarna ska få den ersättning som är begärd.

FÖRSVARETS SLUTPLÄDERING

Advokaten menar att skuldfrågan inte är något att diskutera eftersom hans klient har erkänt, dock medger advokaten att den anklagade enbart erkänner mordbrand. Han anser ej att det funnits fara för annans liv vid brandtillfällen genom att den anklagade varit inne i de hus han antänt och därmed förvissat sig om att ingen varit hemma. Advokaten menar att hämnden är riktad mot samhället + några personer i den anklagades ungdom. P.g.a. att den anklagade ej längre känner någon i de hus som han bränt ned anser advokaten ej att det är riktat mot person. Den anklagade erkänner dock att han har planerat att bränna ned husen och även att han åsamkat stora materiella skador. Advokaten menar att den anklagade led av en psykisk störning vid brotten samt även vid åtalstillfället. Försvaret bestrider kränkningsyrkandet och menar på att det måste finnas ett samband mellan rädslan och händelsen. Försvaret menar på att de flesta människor inte fysiskt fanns vid platsen vid händelsen. Advokaten visar också hur olika andra fall av samma karaktär ej givit dom om ersättning. Advokaten anser att endast de som stadigvarande vistas på fastigheten bör få rätt till ersättning. En ersättning bör

prövas objektivt och bör max uppgå till 5000 kronor menar försvaret. Vidare så godkänner man vissa skadebelopp som ska utbetalas till de drabbade p.g.a. att man anser att det finns saklig prövning i dessa fall. Övriga bestrids och försvaret vill sänka ersättningarna med upp till 40 %. Eftersom den anklagade lider av en psykisk störning bör det belopp som krävs av honom uppgå till 0 kronor genom att återanpassningen anses som svår i den anklagades fall. Det innebär att han med stor sannolikhet inte kommer att kunna tjäna pengar så att han kan betala den eventuella skadesumman.

AVSLUT

Åklagaren får en chans till replik men avböjer. Även försvaret får den chansen men avböjer också. Kostnadsersättningar efterfrågas och advokaten kräver ett arvode på 112836 kronor för sitt arbete. Den åtalade får en sista chans att yttra sig efter att slutpläderingen är klar, han funderade en stund och bestämde sig för att avböja. Domaren meddelar nu att överläggningar i rätten kommer att ske för att utdöma ett straff och talar om att dom kommer att utfalla om en vecka från dagens datum sett.

DOMEN

Domen föll xx-xx-xx. Tingsrätten ansåg att bränderna ska dömas var för sig och det innebär att de ej anser det vara grov mordbrand som åklagaren yrkat utan de dömer för mordbrand 2-6 års fängelse samt psykiskt omhändertagande. Vad det gäller ersättning till de drabbade döms han att betala 100 000 kronor i skadestånd för självrisker samt viss inredning, i frågan om kränkningsersättning anser tingsrätten att han ej ska betala någon sådan eftersom inga av de drabbade var vid sin stuga när branden var igång.